

ἂν δὲν τὴν συγκινοῦν ἀγάπης πόθοι.
Καὶ ὅποιος λίγο μέσα του δὲν νοιώθει
νὰ καίη τῆς ἀγάπης του ἢ φιλόγα,
ὅ,τι κιἂν μελετᾷ, κυνήγι· δὲν θὰ γένη.

Ὁ Ἔρωσ ἔστ' ἄγχορὸν τὴν μέση ἄς βασιλεύη,
καὶ ὅποιος εἶνε σκλάβος του ἄς γυρίζη·
καὶ ἂν κανεὶς ἔχ' ὑποψίας ἢ ζηλεύη,
αὐτὸς ἐδῶ πολὺ ἄς μὴ χρονίζη,
γὰρ παίγνιο μονάχα θεν' ἀξίζη.
Καθένας ποῦ δὲν εἶν' ἐρωτεμένος
ἔξω ἀπ' τὸν στολισμένο τόπο νὰ παγαίη.

Ἐὰν κανεὶς ἔς ἀγάπης δίχτις μὴν μπερδέψη
ἀπὸ ντροπὴ τοὺς πόθους του κρατᾷ,
θὰ ντροπιασθῆ, ἂν κάμη καλὴ σκέψη,
πλείοτερο, ἐνάντια σὰν πάη.
Δὲν εἶνε ἐντροπὴ τὸ ν' ἀγαπᾷ
αὐτὸς ποῦ λαχταρᾷ νὰ ὑπηρετήση.
Ντροπὴ εἶν' ἀχρηστία ἀνίσως τὴν ψυχραίνη.

Καὶ ἂν κανεὶς μᾶς ἔχῃ τὴν ἀνανδρία,
ποῦ ἀπὸ φόβο ἀγάπη δὲν ἀρχίζει,
μεγάλη—ἄς τὸ σκεθῆ—καλὴ καρδιά
γὰρ τέτοιες ὑποθέσεις δὲν φροντίζει.
Ἡ φύσις ἢ κυρὰ δὲν σὰς χαρίζει
τὴν τὴν εὐμορφάδα, γὰρ νὰ πάνε
οἱ χρόνοι τῆς ζωῆς σας τοῦ κακοῦ χαμένοι.

Ἐκ τούτου ὅμως δὲν πρέπει νὰ συμπεράνη τις
ὅτι πάντα τὰ βαλλίσματα τοῦ Λορέντσου τῶν Με-
δικῶν φέρουσι τοῦτον τὸν ἐλαφρὸν χαρακτήρα. Με-
ρικὰ ἐξ αὐτῶν εἰσδύουσιν εἰς τ' ἄδυτα τῆς ἀνθρω-
πίνης καρδίας ἐκφραστικὰ ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων
μετὰ πλείστης ὄσης ψυχολογικῆς ἀκριβείας. Τοῦτο
θὰ τὸ ὁμολογήσουν πᾶσαι αἱ ὑπὸ τῶν συζύγων αὐ-
τῶν ζηλοτυπούμεναι κυρίαί, ἂν ἀναγνώσουν τὸ δέ-
κατον ἕνατον τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ βάλλισμα :

Δὲν ξεύρω νᾶχῃ ἄλλα τῆς Ἐδέμ βασιλεία,
παρὰ ἐκεῖ ποῦ εἶν' ἡ ἀγάπη δίχως ζήλια.

Ὅταν ἡ ἀγάπη δίχως ὑποψία μείνη,
θᾶνοι ἢ ζωὴ τῶν ἐραστῶν ὅλο εὐθυμία,
γλύκα ἢ καρδιὰ γεμάτη κ' εὐφροσύνη

Μὰ τῶσων παραπόνων μου, ἄχ! αἰτία
εἶνε αὐτὴ ἡ καταραμένη ζήλια!

Θᾶταν πολὺ ἡ καρδιὰ φαίδρα, εὐχαριστημένη,
ἀφοῦ ἡ ἀγάπη κάθε μου βουλή τελειώνει.
Μὰ πάντα μὲ τηράει θαρρῶ ἢ ψυχὴ θλιμμένη,
ποῦ μοῦ βραχίζει τὴν καρδιά, καὶ πάσχει μόνη.
Αὐτὸ μ' ἀποκαρδιώνει, μὲ γυμνώνει
ἀπὸ τὴν κάθε γλύκα, ὡ μαύρη ζήλια!

Μὰ ἐγὼ, καλέ μου ἔχω τὴν ἐμπιστοσύνη
εἰς τὴν χαριτωμένη τῆς καρδιᾶς σου ἁμόνοια,
ποῦ κάθε ἀγρεία ὑποψία ἀπομακρύνει.
Καὶ ξεύρω πῶς ἡ ἀγάπη μὲς θὰ ἦν' αἰώνια.
Καλέ μου, ἄς ζήσωμε χωρὶς διχόνοια,
κ' ἐγὼ δὲν ὑποπτεύομαι τὴ ζήλια.

Δὲν μ' ἐρωτεύθης θάνατο γιὰ νὰ μὲ δώσης.
Ἐχεις καρδιὰ τόσο εὐγενῆ, γι' αὐτὸ δὲν μέλλεις
ποτέ τὴ σκλαβὰ τὴν πιστὴ σου νὰ προδώσης.
καὶ νὰ τὴν ἀπελπίσης, ξεύρω, δὲν τὸ θέλεις.
Θαρρῶ μὲ τὴ γλυκεῖα μορφή σου μ' ἀναγγέλλεις,
πῶς εὐθυμὴ θὰ ζήσω δίχως ζήλια—
Δὲν ξεύρω ἄλλα τῆς Ἐδέμ βασιλεία.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λορέντσου παραμελη-
θέντα μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὰ βαλλίσματα ἐν Ἰτα-
λίᾳ μετέπεσαν εἰς ἓν εἶδος ἁσμάτων τῆς πρώτης

τοῦ Μαίου, προφανῶς διότι καὶ ἀρχικῶς ἐψάλλοντό
κατ' ἐξοχὴν διὰ τὴν φαίδρα ταύτην ἡμέραν. Ὑπο-
δειγμα τῆς ἐσχάτης αὐτῶν μορφῆς εἶνε τὸ ἐξῆς
Πρωτομαγιάτικο τοῦ Ἀντωνίου Φραγκίσκου Δόνη

Τὸν Μάη μὲ τὲς γλυκὲς χαρὲς, τὸν ἔρωτὰ του,
βουσκοὶ ἔσ' τὸν κάμπο τραγουδοῦνε
ἔς ἐκεῖ τὸ σκλήθρον ἀποκάτου
τὸν εὐτυχὴ μας ἔρωτὰ λαλοῦνε.
Ὁ Πᾶν ἄς κλίνῃ εἰς τ' ἄσμά μας τ' αὐτὴ του.

Ὁ Πᾶν ἄς κλίνῃ εἰς τ' ἄσμά μας τ' αὐτὴ του,
καὶ τὰ κατὰ γλῶσσα δεινὰ
σειοῦν τὲς κορφές, ποῦ τοὺς φαίδρους τῶν ἤχους
κειμέσα τὰ γλυκῶφωνα πουλάκια
μὲ τοὺς δικούς μας τοὺς ταιριάζαν στίχους.

Μὲ τοὺς δικούς μας τοὺς ταιριάζαν στίχους.
Ἡ νέα βουσκοπούλα νὰ της,
ἔστ' ἀδάση ποῦ τὸ πᾶν σκιαζοῦν,
βόσκει φαίδρῃ τὰ πρόβατά της,
ποῦ κρίνα καὶ βόδ' ἄγρια συνάζουν.

Ποῦ κρίνα καὶ βόδ' ἄγρια συνάζουν.
Εἶδαν προχθὲς τὰ δύο μου μάτια
τὸ βόδο μου μὲ χάρι οὐράνια
ἀπὸ κρυμμένα μονοπάτια—
Ποτὲ δὲν εἶχε τόσα κάλλη καὶ περφάνεια.

Ποτὲ τόσο καλὴ κι' ὠραία δὲν τὴν εἶδα,
παρὰ ἔσ' τὸν Μάη, σὰν εἶχε φέξει
ἢ πρώτη ἡμέρα, ποῦ ἡ ἴδια
μὲ φύλλα μ' εἶχε περιπλέξει
χλωρὰ τριγύρω καὶ μ' ἐρωτικὰ παιγνίδια.

Ἡ βουσκοπούλα μου κρυμμένη, ἐπιδέξια
μ' ἐμούσκευε ἐκεῖ δὴ τὸ βράδυ
σὲ κάμπο ὠραῖο κι' ἀνθισμένο,
γιατὶ δὲν μ' εἶδε ἔσ' τὸ λειβάδι,
κατὰ τὴν τάξι, μὲ λουλουδία στολισμένα.

Ἐνῶ ἔς τὴ θύρα της τὴν δάφνη ἐγὼ φυτεύω,
τοῦ ὠραίου ἡλίου μου τὰ κάλλη
νὰ ἀκτινοβολοῦν ξανοίγω,
κι' αὐτὴ ἡ γλυκεῖα φωνὴ προβάλλει :

Γιὰ μένα εὐτυχὴς θὰ ἦσαι σὲ ὄλιγο.
(Ἐπεταὶ συνέχεια) Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ἈΛΗΣΜΟΝΗΤΟ ΔΩΡΟ

(Διήγημα τῆς Πρωτοχρονιάς)

— Ἐ! Καλὰ λοιπόν, τώρα ποῦ εἶπατε ὅλοι
σας γιὰ τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα, ποῦ ἐλάβατε
κατὰ καιροὺς καὶ τὴν ἀνάμνηση ποῦ σὰς ἄρσαν,
θὰ διηγηθῶ κ' ἐγὼ τὴν ἱστορία ἐνὸς τιποτένιου, ἐνὸς
παιδιάτικου δῶρου, ποῦ . . . δὲν μοῦ ἔκαμαν. Μά-
λιστα ἐνὸς τιποτένιου δῶρου, ποῦ δὲν μοῦ ἔκα-
μαν, ξαναλέγω, καὶ μὴν ἀπορῆτε. Ἐννοεῖτε πολὺ
καλὰ ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλιματός μου καὶ τῶν
πολλῶν χρόνων — δυστυχῶς! — ποῦ τὸ ἐξασκῶ σ'
αὐτὸν τὸ τόπο, ἔλαβα πολλὰ καὶ διάφορα δῶρα
καὶ σὲ πρωτοχρονιᾶς καὶ στὴ γιορτὴ μου ἀπὸ πολ-
λοῦς τῶν πελατῶν μου· διότι μορφαίτε νὰ φαντα-
σθῆτε, πόσοι θὰ ἐπέρασαν ἀπὸ τὰ χέρια μου εἰκοσιεν-
νὰ χρόνια τώρα ποῦ κάμνω τὸ γιατρό! Δὲν μπορῶ
νὰ ἀρνηθῶ βεβαίως ὅτι ἔστειλα καὶ μερικὸς χωρὶς
εἰσιτήριον ἐπανόδου, ἀλλὰ τέλος πάντων ἔζησαν καὶ
περισσότεροι. Ἀπὸ τοὺς τελευταίους λοιπόν αὐτοὺς
δὲν εἶμαι καὶ δυσχερῆστῶς σχετικῶς πρὸς τὰ

δῶρα ποῖος λίγο ποῖος πολὺ ἔκαμαν ὅλοι τὸ καθήκον των. Καὶ καλὰ μὲ ἐπλήρωσαν — ἐκτός ὀλίγων — καὶ δῶρα παντὸς εἶδους καὶ ἀξίας μου ἔκαμαν οἱ ἄνθρωποι, κ' ἄς εἶνε καλὰ. Μὰ ἔλατε ποῦ ἐγὼ δὲ θυμᾶμαι παρὰ ἓνα καὶ μόνον δῶρο, τὸ πειὸ τιποτένιο, χωρὶς καμμιά ἀξία καὶ τὸ ὅποιον ὅπως, σὰς προεῖπα, δὲν μοῦ ἔδωκαν.

Αὐτοῦ καὶ μόνου τὴν ἀνάμνηση διατηρῶ πάντοτε, ἢ μάλλον αὐτὴ μὲ καταδιώκει ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια. Ναί! μὲ καταδιώκει καὶ μὴ γελᾶτε! . . . Ἦτανε μόλις ἐπανῆλθα ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, ὕστερα ἀπὸ ἓνα χρόνο νομίζω. Μόνη μου μανία εἶχα νὰ κάμω ὀλίγα χρέματα καὶ νὰ ματαγουρίσω μιὰ ὥρα ταχύτερα στὸ Παρίσι, νὰ πάω πάλιν στὸ φοιτητικὸ μου δωμάτιο, στὴ συνοικία τῶν σπουδαστῶν. Χρέματα καὶ πάλιν χρέματα ἐζητοῦσα καὶ τίποτα ἄλλο. Τοὺς ἀσθενεῖς μου κατὰ βάθος τοὺς θεωροῦσα σὰν μηχανεῖς τοὺς ἐβλεπα χωρὶς κανένα πόνο, χωρὶς καρδιά, χωρὶς τίποτα. Ἡ νοσταλγία τῆς εὐτυχίας μὲ εἶχε καταστήσει φρικτὸν ἐγωϊστὴν, σκληρὸν καὶ καμμιά φορὰ φαινόμενον καὶ βάνουσσος χωρὶς λόγο. Αὐτὸ ὅμως ἴσα ἴσα μὲ ἔκαμε νὰ λάβω ἓνα μᾶθημα, ποῦ τί νὰ σὰς πῶ, χωρὶς ὑπερβολή, πολὺ μοῦ μετέβαλε, μοῦ μαλάκωσε τὸ χαρακτήρα. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία ποῦ θέλω νὰ σὰς διηγηθῶ καὶ μὲ συγχωρεῖτε ἂν σὰς ἔκαμα καὶ τόσα προοίμια: Ἦτανε κατὰ τὸν Ὀκτώβριο μῆνα. Εἶχα καθίση στὸ τραπέζι νὰ φάγω ἓνα μεσημέρι μὲ τὴν μακαρίτισσα τὴ μητέρα μου, ὅταν ἔρχεται ὁ ὑπρέτης μιᾶς πλουσίας χήρας γειτόνισσάς μου καὶ μὲ καλεῖ νὰ ὑπάγω ἀμέσως εἰς τὸ σπίτι, διότι ἡ μικρὰ κόρη τῆς κυρίας εἶχε πέσει ἀπὸ τὴ σκάλα καὶ ἐκτύπησε στὸ στόμα. Τί νὰ κάμω! Ἐφόρσα τὸ καπέλλο μου καὶ ἐπῆγα. Τὰ πράγματα δὲν ἦσαν σπουδαῖα. Ἐπρόκειτο γιὰ τὸ κάτω χεῖλος τῆς μικρᾶς Σοφίας, τὸ ὅποιον εἶχε σχισθῆ στὸ ἔξω μέρος καὶ ἔτρεχεν ὀλίγο αἷμα. — Πῶ! πῶ! γιατρέ μου, θὰ τῆς ἀφήση σημάδι! Γιατρέ μου, στὴ ζωὴ σου κάμε ὅ,τι μπορέσης μὴ τῆς χαλάση τὸ πρόσωπο, καὶ τὰ παρόμοια ἄρχισε νὰ μοῦ λέγη ἡ πλουσία γειτόνισσά μου μὲ τὸν τραγικώτερο τρόπο.

— ὦ! κυρία μὴ κάμνετε ἔτσι . . . τὸ τραῦμα εἶνε μὲν ἀρκετὰ βαθύ! ἀλλὰ θὰ προσπαθῆσω νὰ μὴν ἀφήση σημάδι! . . . Κίνδυνος δά, δόξα τῷ Θεῷ, δὲν ὑπάρχει, τῆς ἀπήνητα μὲ τὸ σοβαρώτερο τρόπο καὶ παίρνοντας στὰ γόνατά μου τὴν μικρὰν, τὴν καθησύχασα ποῦ ἔκλαιγε. Ἐβγάλα τὰ ἐργαλεῖά μου, ἔκαμα μερικές προπαρασκευές, πρὸς τὸ θεαθῆναι ἐννοεῖται, καὶ . . . ἔβραφα μὲ τρεῖς βελονιές τὸ σχισμὸν χεῖλος. Νὰ ῥθῆτε πάλιν, γιατρέ μου, νὰ ἰδῆτε πῶς θὰ εἶνε, μοῦ εἶπε ἡ καμμιά σὰν ἔφρουγα. Καὶ ἐπανῆλθα πραγματικῶς πέντε ἢ ἕξ φορές, ὅσω ποῦ ἔκλεισε τὸ τραῦμα καὶ ἔβγαλα τὲς κλωστὲς καὶ τέλος πάντων ἡ μικρὰ, ὕστερα ἀπὸ καμμιά εικοσαριὰ ἡμέρες ἦτον ἐντελῶς καλὰ. Ἡ πλουσία γειτόνισσά μου δὲν ἔλειψε ἀπὸ τοῦ νὰ μοῦ ἐκφράσῃ μὲ χίλια δὺο κομπλιμέντα τὴν εὐγνωμοσύνη της. Μὰ ἔλα ποῦ παρὰ τίποτα! Πέρασαν δύο μῆνες σχεδὸν ἀπὸ τὴν τελευταία ἐπίσκεψή μου, κ' οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόαση. Νὰ σὰς πῶ τὴν

ἀλήθεια, τὸ πρᾶγμα μοῦ ἐφαινότανε πολὺ περιέργο. Τί διάβολο! μὴ θέλῃ ἡ γειτόνισσά μου νὰ ρίξῃ τὴν πληρωμὴν στὸ γειτονιῆκι, ἐσυλλογίζομενον, καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια ἐτοιμαζόμενον νὰ τῆς στείλῃ τὴ σχετική σημείωση. Ἀλλὰ τὸ ἀπομεσήμερο τῆς παραμονῆς τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἔρχεται ἡ ὑπρέτριά μου στὸ δωμάτιό μου καὶ μὲ εἰδοποιεῖ, ὅτι ἡ γειτόνισσά μου κυρία Ε . . . μὲ τὸ κοριτσάκι της θέλει νὰ μὲ ἰδῇ. Τῆς εἶπα νὰ τὴν ὀδηγήσῃ ἀμέσως στὴ σάλα ὅπου ἔτρεξα κ' ἐγὼ. — Γιατρέ μου, μὲ συγχωρεῖτε πολὺ ποῦ δὲν ἔκαμα τὸ καθήκον μου ἐπρότιμησα σὰν ἐπλησίαζε κ' ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, νὰ βάλω τὴ Σοφία νὰ σὰς κεντήσῃ ἓνα μικρὸ πραγματάκι, χωρὶς ἀξία βέβαια, μὰ γιὰ τὴν ἀνάμνηση καὶ τὸ καλὸ τοῦ χρόνου, μοῦ εἶπε ἡ πλουσία γειτόνισσά μου μὲ χίλια δὺο νάξια καὶ καμώματα. Ἐλα δός το μονάχη σου καὶ μὴ ντρέπεσαι, Σοφία μου, ἔλα ἐμπρός. . . Καὶ ἡ μικρὰ ἐπροχώρησε ντροπαλὴ — ντροπαλὴ καὶ ζύγωσε κοντὰ μου νὰ μοῦ προσφέρῃ ἓνα μικρὸ πραγματάκι βελούδινο κεντημένο: ἦτανε σὰν σακκουλάκι, ποῦ βάζουν τὰ ἐπισκεπτήρια. Καθὼς τὸ εἶδα μοῦ ἀνέθηκε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι, μ' ἐπίασαν τὰ νεῦρα μου, ἔγεινα ἔξω φρενῶν. Μπα! ἀνάιδεια! Νὰ μὲ κοροϊδέψῃ λοιπὸν θέλει αὐτή. Ἄ, μὰ αὐτὸ εἶνε ἀνυπόφορο! Σῶνε ποῦ δὲν μὲ πληρώνει, ἀλλὰ ἔρχεται καὶ στὸ σπίτι μου μὲ τόσα καμώματα νὰ μοῦ προσφέρῃ ἓνα κουκλόπανο τοῦ κοριτσιοῦ της γιὰ δῶρο τάχα. Δὲν ἠμποροῦσα πεῖ νὰ κρατηθῶ: Κυρία, τῆς εἶπα μὲ ἀγανάκτηση, σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, ἀλλὰ μάθετε ὅτι δὲν κάμνω τὸ γιατρό γιὰ παληκοῦρελα καὶ ὅτι οἱ ἐπισκέψεις μου πληρώνονται μὲ χρήματα.

— Πολὺ καλὰ, Κύριε, πολὺ καλὰ . . . μὲ . . . συγχωρεῖτε, μοῦ λέγει κατακίτρινη ἡ γειτόνισσά μου μὲ θυμὸ, καὶ ἀρπάζει ἀπὸ τὰ χεῖρα τῆς κατατρωμασμένης μικρῆς τὸ σακκουλάκι, βγάνει μὲ βία ἓνα ἑκατόδραχμο ποῦ ἦτανε μέσα διπλωμένο καὶ μοῦ τὸ πετάει μὲ μιὰ περιφρόνηση, μὰ τί περιφρόνηση! ἀπάνου 'στὸ τραπέζι μὲ ἓνα « Ὁρίστε, κύριε » καὶ ἀμέσως μὲ ἓνα « Χαίρετε » ξηρὸ-ξηρὸ, παίρνει τὴν κόρη της ἀπὸ τὸ χεῖρι καὶ φεύγει. . . Ἦθῆλθα νὰ τὴν φωνάξω, νὰ τὴν σταματήσω, ἀλλὰ . . . τὰ εἶχα κυριολεκτικῶς χάσῃ. Ἐσκοτίσθηκα, παρέλυσα. Δὲν μπορῶ νὰ σὰς περιγράψω τί μὲ κατέλαβε. Μοῦ φάνηκε τόσο πρόστυχη καὶ στὰ δικὰ μου τὰ μάτια ἡ ἀδικία ποῦ εἶχα καθυποβῆναι ἀπὸ τὴν ἀδικίαν τῆς γειτόνισσας! Μοῦ ἤρχετο νὰ σκάσω. Τέτοιο κτύπημα κατάκαρδα δὲν ματαίωσθάνθηκα στὴ ζωὴ μου. Δὲν μπορῶ οὔτε σήμερον ἀκόμη νὰ εὐρῶ καὶ τὸ ἐλάχιστο ἐλαφρυντικὸν γιὰ 'κεινο τὸ φέρεσίμὸ μου. Καὶ νὰ γιατί πέρασαν ἀπὸ αὐτὴ τὴ σκηνὴ χωρὶς νὰ ἀγανακτήσω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου, χωρὶς νὰ λυπηθῶ τέλος πάντων γιὰ 'κεινο τὸ τιποτένιο ἀλλ' ἀλησμόνητο δῶρο τῆς μικρᾶς, ποῦ . . . δὲν μοῦ ἔκαμε.

Καὶ ὁ γιατρὸς ἐκάθισε πάλιν στὴν καρέκλα του, ὡσὰν νὰ εἶχε κουρασθῆ ἀπ' αὐτὴ τὴ διήγησή του περισσότερο στὴν καρδιά, παρὰ στὸ σῶμα.